

oner, hvor politiet anvender teknikker, som ikke er kendt i en bredere kreds, herunder det kriminelle miljø, og hvor en underretning om indgrebet vil kunne ødelægge politiets mulighed for at anvende denne efterforsknings teknik fremover.

Som det fremgår af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, har regeringen besluttet at arbejde videre med at konkretisere denne anbefaling. Dette lovforslag udmønter den pågældende anbefaling, jf. nedenfor under pkt. 4.3.2.

4.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Som beskrevet i pkt. 4.1.1. følger det af den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 788, stk. 4, at retten efter begæring fra politiet kan beslutte, at underretning i medfør af § 788, stk. 1-3, om et afsluttet indgreb i meddelelshemmeligheden skal undlades eller udsættes i et nærmere fastsat tidsrum, hvis underretningen vil være til skade for efterforskningen eller til skade for efterforskningen i en anden verserende sag om en lovovertrædelse, som efter loven kan danne grundlag for et indgreb i meddelelshemmeligheden, eller hvis omstændighederne i øvrigt taler imod underretning.

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens anbefaling om, at der fastsættes en udtrykkelig hjemmel til at undlade underretning på grundlag af hensynet til at beskytte fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder. Det vil således kunne skabe betydelige problemer for politiets fremtidige efterforskningsmuligheder, hvis sådanne oplysninger spredes i kriminelle miljøer.

Det foreslås derfor i lovforslagets § 2, nr. 5, at retsplejelovens § 788, stk. 4, ændres, så det kommer til at fremgå, at hvis hensynet til beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder taler imod underretning, kan retten efter begæring fra politiet beslutte, at underretning skal undlades eller udsættes i et nærmere fastsat tidsrum, der kan forlænges.

Underretning om et indgreb i meddelelshemmeligheden vil således kunne undlades, hvis oplysningen om, at der er gennemført et sådant indgreb, i sig selv vil afsløre ellers fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder.

Det forudsættes, at udtrykket »fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder« har samme anvendelsesområde som den tilsvarende formulering i retsplejelovens § 729 c, stk. 1, nr. 6. Efter denne bestemmelse kan retten efter anmodning fra politiet bestemme, at reglerne om forsvarerens og sigtedes ret til aktindsigt efter §§ 729 a og 729 b fraviges, hvis det er påkrævet af hensyn til beskyttelse af fortrolige op-

lysninger om politiets efterforskningsmetoder. § 729 c, stk. 1, nr. 6, (tidligere § 745 b, stk. 1, nr. 6) blev affattet ved lov nr. 436 af 10. juni 2003 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Bekæmpelse af rockerkriminalitet og anden organiseret kriminalitet). Der henvises til Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 6696, tillæg B, side 1663 og 1858, samt Folketingets forhandlinger, side 8417, 10095 og 10510.

I overensstemmelse med forarbejderne til retsplejelovens § 729 c, stk. 1, nr. 6, forudsættes det ved den foreslåede formulering af § 788, stk. 4, at oplysninger om »politiets efterforskningsmetoder« f.eks. vil kunne være tekniske oplysninger om politiets aflytningsudstyr og -metoder mv. Der forudsættes endvidere at være tale om »fortrolige oplysninger«, hvis politiet har en særlig interesse i at holde oplysningerne hemmelige, og oplysningerne ikke er almindeligt kendt.

5. Teleobservation

5.1. Gældende ret

5.1.1. Observation

Observation af mistænkte kan forekomme i forskellige former og være af mere eller mindre indgribende karakter. Indgrebets intensitet vil navnlig afhænge af, på hvilket sted den mistænkte befinder sig under observationen, og hvilke hjælpemidler politiet anvender i forbindelse hermed. I den ene ende af skalaen kan nævnes observation med det blotte øje af en person, der befinder sig på et frit tilgængeligt sted, mens observation ved hjælp af et skjult, fjernbetjent apparat af en person, der opholder sig i sin bolig, kan siges at ligge i den anden ende af skalaen.

Retsplejeloven indeholder i § 791 a bestemmelser om visse former for observation. Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 229 af 21. april 1999 om ændring af retsplejeloven (Beslaglæggelse, edition, fotoforevisning, konfrontation, efterlysning og observation samt prøvesagsordning for advokater mv.). Der henvises til Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 828, tillæg B, side 462, og Folketingets forhandlinger, side 244, 5204 og 5328. Lovændringen byggede på Strafferetsplejeudvalgets anbefalinger i betænkning nr. 1298/1995 om fotoforevisning, konfrontation, efterlysning og observation.

Retsplejelovens bestemmelser om observation omhandler alene politiets adgang til at foretage observation af personer, der befinder sig på et *ikke frit tilgængeligt sted*, og ved brug af *optiske instrumenter*, f.eks. en kikkert eller et kamera. Observation af personer, der befinder sig på et frit tilgængeligt sted, er således ikke omfattet af bestemmelsen, uanset om der i forbin-